

Geachte heer Van Dijk,

Inleiding

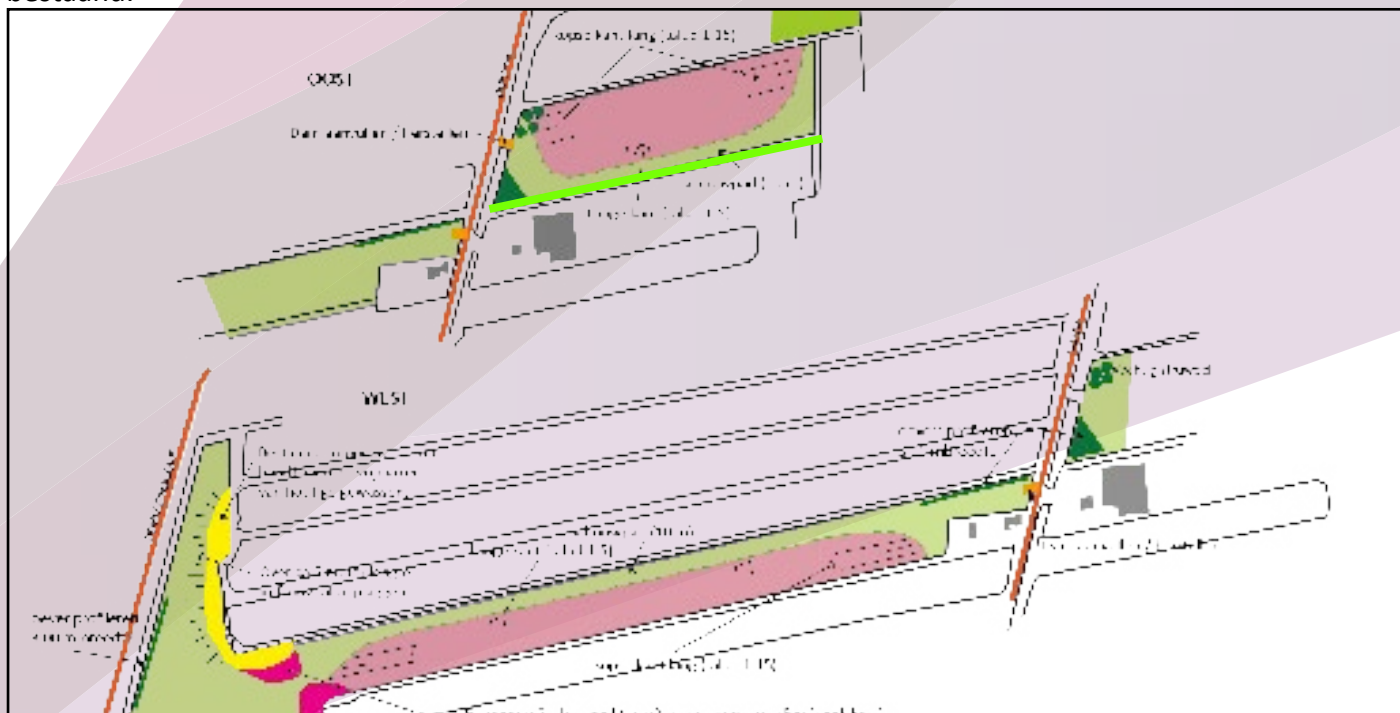
Uit het rapport: 'Nader ecologisch onderzoek in polders Donkereind en Oukoop' (Habitus natuur & landschap, 2015), blijkt dat er een ontheffing nodig is voor de werkzaamheden in relatie tot het voorkomen van de platte schijfhoren. De werkzaamheden waren ten tijde van het vervaardigen van het rapport niet definitief vastgesteld. Daarom is voor aanvang van het aanvragen van de ontheffing de meeste recente informatie over de werkzaamheden geraadpleegd. Hierdoor wordt de noodzaak voor de aanvraag duidelijk gemaakt. Hieronder staat als eerste de conclusie weergegeven, deze conclusie wordt later verder onderbouwd.

Conclusie

Het is niet nodig om een ontheffing aan te vragen voor het overtreden van de Flora- en faunawet met betrekking tot de platte schijfhoren. De voorgenomen werkzaamheden op de locatie waar de platte schijfhoren aangetroffen is, leidt niet tot negatieve effecten voor de soort indien gewerkt wordt met een aangepaste werkwijze. Deze aangepaste werkwijze wordt in een aparte alinea verder toegelicht.

Werkzaamheden

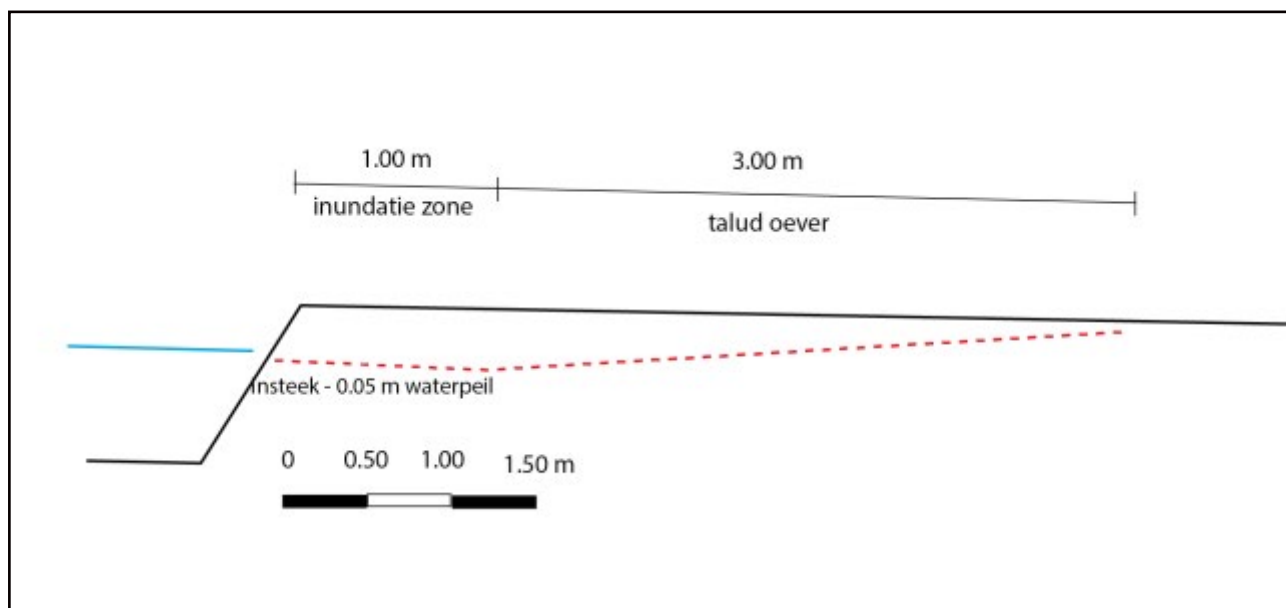
Op basis van aanvullende informatie van Bui-tegewoon groenprojecten (dhr. R. Terlouw) ontvangen in een mail op 9 januari 2016 vindt er een activiteit plaats in de watergang met de platte schijfhoren. Deze werkzaamheid betreft het realiseren van een fauna-uitreedplaats (FUP), zie afbeelding 1, het schouwpad is bestaand.

Afbeelding 1: Overzichts inrichtingsmaatregelen (diverse kleuren) en watergang met platte schijfhoorn (lichtgroene lijn op locatie van Vliet). Bron: Bui-tegewoon groenprojecten, 2015

Er worden in de watergang waar de platte schijfhoren is aangetroffen geen werkzaamheden uitgevoerd zoals het dempen van de watergang. Omliggende watergangen die wel gedempt worden, zijn tijdens het nader onderzoek reeds onderzocht op het voorkomen van platte schijfhoren maar deze zijn niet aangetroffen (zie bijlage 1 voor het onderzoekstraject).

Op de hoekpunt van de watergang wordt een FUP gemaakt. Deze FUP houdt hierin dat vanaf iets onder de waterlijn een flauw talud richting maaiveld wordt gerealiseerd. De insteek ligt op circa 0,05 meter onder vigerend waterpeil. Vanaf de insteek wordt het talud doorgetrokken over een breedte van 1,00 meter waarna in flauw talud over 3,00 meter breedte naar maaiveld wordt geprofileerd. De inrichting is bedoeld ten bate van in- en uittrede van fauna die hier de weg moet oversteken. Er komt geen feitelijke faunapassage maar door het verlagen en toegankelijk maken van de oeverzones kunnen dieren die de weg oversteken makkelijk aan de overzijde van de sloot uittreden, zie afbeelding 2.

Afbeelding 2: Schematische weergave FUP. Bron: Tekening Bui-tegewoon groenprojecten (2015).

Platte schijfhoren

De platte schijfhoren is een mollusk (tweekleppige) uit de familie van schijfhorenslakken (Planorbidae). Schijfhorens worden indien niet gepredeerd ongeveer 1 jaar oud. In het voorjaar planten de slakken voort waarna ze de eipakketten afzetten. Na 10 - 20 dagen, afhankelijk van de temperatuur komen de jongen te voorschijn. Veel exemplaren overleven niet door predatie door vissen en amfibieën. De dieren groeien het hele jaar door behalve in de winter, dan is er sprake van een rustperiode. De overgebleven dieren bevinden zich dan tussen de planten en ander bodemmateriaal. Het hoogtepunt van het aantal dieren is aanwezig in periode april+mei wanneer zowel de volwassen dieren als de jongen aanwezig zijn. Later in het jaar sterven alle volwassen dieren en blijven alleen de jongen over. Schijfhorens leven op plantaardig materiaal: water- en oeverplanten, algen en detritus. De platte schijfhoren is het vaakst aan te treffen op draadwieren¹.

Aangepaste werkwijze

De veilige werkwijze voor de platte schijfhoorn, en ook voor de overige aquatische flora en fauna, is hier om de eerste meter die een waterlaag van 0,05 meter moet krijgen niet te ontgraven. In plaats van ontgraven moet de eerste laag met de kraanbak weggedrukt worden. Vervolgens kan het taludprofiel vanaf de breuklijn worden geprofileerd. Bij deze werkwijze hoeft niet in het aquatisch milieu te worden vergraven en daardoor wordt de leefomgeving van de platte schijfhoren niet geschaad. Deze werkwijze zorgt er voor dat er geen negatieve effecten op de platte schijfhoren of zijn leefgebied ontstaan.

¹ Gittenberger, e.a. 1998. *De Nederlandse zoetwatermollusken*. Nationaal natuurhistorisch museum Naturalis.

Bijlage 1 Onderzoekstraject

Detailoverzicht nader onderzoek Oukoop

Legenda

- Platte schijfhoren
- Kleine modderkruiper
- Traject bittervoorn
- Traject waterspitsmuis
- Traject platte schijfhoren
- Luistertraject rugstreeppad
- Traject ringslang
- Projectgebied

Toelichting

De legenda-items zijn opgedeeld in punten (waarnemingen) en lijnen (onderzoektrajecten). In deelgebied Oukoop zijn diverse waarnemingen van kleine modderkruiper gedaan. Ook is er een waarneming van platte schijfhoren op de locatie Kooiman.

Het onderzoekstraject van de waterspitsmuis heeft een raainummer, zodat in de rapportage de vangstresultaten van deze raai bekeken kunnen worden.

Algemene gegevens

Project: UTWE-5
Projectgebied: deelgebied Oukoop
Opdrachtgever: Programmabureau
Utrecht-West
Auteur: Nick Kroese

Kaart vervaardigd met: QGIS 2.10.1

www.habitus.nl